

Відокремлений структурний підрозділ
«Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж СумДУ»
Циклова комісія Суспільно-гуманітарних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник директора
з навчальної роботи

“ 31 ” 108 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціологія

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 27 «Транспорт»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 274 «Автомобільний транспорт»,

(шифр і назва спеціальності)

Відділення технічних спеціальностей,

(назва відділення)

Робоча програма «Соціологія» для студентів за галуззю знань 27 «Транспорт», за спеціалізацією 274 «Автомобільний транспорт».

«31» серпня, 2022 року - 12 с.

Розробник: викладач відокремленого структурного підрозділу «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж СумДУ»
Жмуд Надія Олександрівна

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін

Протокол від. «31» серпня 2022 року № 1

Голова циклової комісії _____ Хоменко В. О.
(підпис)

«31» серпня 2022 року

Схвалено методичною радою відокремленого структурного підрозділу «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж СумДУ»

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

«___» _____ 20__ року Голова _____ (Кравченко О. О.)
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії суспільно-гуманітарних дисциплін

Протокол від. «___» _____ 20__ року № ___

Голова циклової комісії _____ Хоменко В. О.
(підпис)

«___» _____ 20__ року

Схвалено методичною радою відокремленого структурного підрозділу «Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж СумДУ»

Протокол від «___» _____ 20__ року № ___

«___» _____ 20__ року Голова _____ (Кравченко О. О.)
(підпис)

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –1,5	27 «Транспорт», (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Напрямок підготовки (шифр і назва)		
Розділів – 3	спеціальність 274 «Автомобільний транспорт»	Рік підготовки:	
Тем – 10		3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <u>не передбачене</u>		Семестр	
Загальна кількість годин - 45		5-й	
		Лекції	
Годин для денної форми навчання: аудиторних – 32 самостійної роботи студента - 13	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	22 год.	
		семінарські	
		10 год.	
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		13 год.	
Індивідуальні завдання –			
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: розкрити суть та роль теорії особистості, соціальних спільнот як об'єктів і суб'єктів соціальної діяльності; висвітлити особистість, як соціальну систему, процес її розвитку та взаємодії з різними спільнотами; показати розвиток соціальної думки в умовах формування ринкових відносин і перебудови політичного, економічного, соціального життя в Україні.

Основне завдання вивчення предмета – формування соціального потенціалу суспільства, тобто розвиток ініціативи, компетентності, правової свідомості громадян, ефективне соціальне управління, тобто наявність консенсусу, гнучкості у визначенні пріоритетів.

Засвоєння програмного матеріалу сприяє формуванню у студентів наукового світогляду про розвиток суспільства, його життєдіяльність, проблеми соціальної політики, соціального розвитку, творчого мислення, активної громадської позиції.

Програмні результати навчання

-Аналізувати й оцінювати явища політичного розвитку українського суспільства в контексті світової історії, застосовувати здобуті знання для прогнозування суспільних процесів, самостійно критично мислити під час аналізу суперечливих явищ суспільного життя насамперед у сфері виробництва, розуміти та сприймати етичні норми поведінки відносно інших людей і відносно природи.

- Вміти користуватися нормативно-правовими актами на підставі знань основ права та основних правових положень роботи підприємства в ринковій економіці, вміти використовувати економічні закони у процесі господарської діяльності.

Фахові (загальні) компетентності

-здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

-знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;

-здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

-здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі ОПП та міжпредметні зв'язки:

Соціологія вивчається в 5 семестрі і пов'язані з вивченням таких предметів, як історія України, всесвітня історія, економічна теорія ,правознавство.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціологія як наука

Місце і роль соціології в системі суспільствознавства. Предмет і об'єкт соціології. Структура соціологічного знання. Основні етапи і тенденції розвитку соціологічної думки.

Література: [1] с. 11-69
[2] с.9-115

Тема 2. Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та соціальна стратифікація.

2.1. Зміст поняття суспільство. Соціальна структура суспільства, її складові частини.

2.2. Соціальна стратифікація. Соціальна мобільність. Стратифікаційні зміни в сучасному українському суспільстві.

Література: [1] с.72-112
[2] с.116-146

Тема 3. Соціальні відносини. Конфлікти як прояв соціальних відносин.

Соціологія конфлікту як галузь соціологічного знання. Поняття «соціальний конфлікт», їх класифікація, механізм, структура та функції.

Література: [1] с.129-169
[2] с.153-167

Тема 4. Соціальні процеси. Особливості етнічних, релігійних процесів в Україні.

Особливості розвитку та перебігу соціальних процесів в сучасному світі. Поняття етносу та основні етапи його розвитку. Сучасні етнічні процеси: інтеграція, консолідація, асиміляція, агрегація. Соціологічні концепції релігії. Функції релігії як соціального інституту.

Література: [1] с.214-218, 345-363
[2] с.167-187

Тема 5. Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці.

Об'єкт та предмет економічної соціології. Соціальні функції економіки. Поняття предмета соціології праці та управління. Принципи управління соціальними процесами. Особистість сучасного керівника.

Література: [1] с. 277-306
[2] с.245-268

Тема 6. Політична соціологія. Соціологія права. Соціологія громадської думки.

Предмет соціології політики. Політична система суспільства. Легітимність політичної влади в суспільстві та її ознаки. Громадське суспільство: сутність, ідеї та перспективи його формування в Україні. Предмет, проблематика, структура і функції соціології права. Соціальна природа правомірної та протиправної поведінки.

Література: [1] с.263-276, 219-232

[2] с.312-324

Тема 7. Соціологія особистості.

Особистість як об'єкт і суб'єкт соціальних відносин. Предмет соціології особистості. Соціальна структура та типологія особистості. Сутність процесу соціалізації: етапи та фази. Девіація та її причини.

Література: [1] с.171-187

[2] с.147-226

Тема 8. Соціологія сім'ї. Гендерна соціологія.

Поняття про предмет соціології сім'ї та гендерної соціології. Основні положення гендерної соціології, проблеми гендерної соціалізації, гендерні ідеали. Сім'я та шлюб як соціальні інститути. Структура, функції сім'ї. Типологія сім'ї. Причини сімейних конфліктів, як предмет соціологічних досліджень.

Література: [1] с.188-202

[2] с.400-415

Тема 9. Соціологія гуманітарної сфери.

Соціологія гуманітарної сфери та її складові. Поняття культури в соціології. Форми та функції культури. Соціологія освіти: об'єкт, предмет, соціальні функції. Наука як соціальне явище. Соціальні функції науки.

Література: [1] с.307-344

[2] с.370-385

Тема 10. Методика організації конкретних соціологічних досліджень.

Особливості підготовки та проведення конкретно-соціологічних досліджень. Головні етапи розробки програми соціологічного дослідження та її компоненти. Вибірка. Основні методи КСД. Технологія обробки та аналізу емпіричних даних.

Література: [1] с.366-404

[2] с.415-518

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		Л	п/с	лаб	інд	С.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ 1. Теоретична соціологія													
Тема 1. Соціологія як наука. Предмет, об'єкт і завдання соціології. Функції і методи соціології.	4	2				2							
Тема 2. Суспільство як соціальна система. Типологія суспільства. Структура суспільства та його основні елементи.	5	2	2			1							
Тема 3. Соціальні відносини. Класифікація соціальних відносин та їх характеристика.	3	2				1							
Тема 4. Соціальні процеси. Класифікація соціальних процесів та їх характеристика. Соціальна стратифікація і соціальна мобільність.	5	2	2			1							
Разом за розділом 1	17	8	4			5							
Розділ 2. Спеціальні і галузеві соціологічні теорії													
Тема 5. Економічна соціологія. Соціологія праці. Предмет, об'єкт, завдання, основні поняття та категорії галузі.	3	2				1							
Тема 6. Політична соціологія. Соціологія громадської думки. Предмет, об'єкт, завдання, основні поняття та категорії галузі.	3	2				1							
Тема 7. Соціологія особистості. Теорія особистості. Функції та ролі особистості у	5	2	2			1							

сучасному суспільстві.												
Тема 8. Соціологія сім'ї. Соціологія молоді. Предмет, об'єкт, завдання, основні поняття та категорії галузі.	6	2	2			2						
Тема 9. Соціологія гуманітарної сфери. Соціологія освіти і науки. Предмет, об'єкт, функції, завдання, основні поняття та категорії галузі.	3	2				1						
Разом за розділом 2	20	10	4			6						
Розділ 3. Методика організації конкретних соціологічних досліджень.												
Тема 10. Соціологія дослідження. Організація проведення досліджень. Методи і прийоми соціологічних досліджень.	8	4	2			2						
Разом за розділом 3	8	4				4						
Усього годин	45	32	10			13						
ІНДЗ			-	-	-	-		-	-	-		
Усього годин	45	32	10			13						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і об'єкт соціології. Суспільство як соціальна система.	2
2	Соціальні процеси	2
3	Соціологія особистості	2
4	Соціологія сім'ї. Соціологія молоді	2
5	Методика організації конкретних соціологічних досліджень	2
	Разом	10

6. Теми практичних занять

Навчальним планом не передбачені.

7. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Соціологічна думка та соціологія в Україні.	2
2.	Соціальна взаємодія. Поняття соціальних змін.	1
3.	Конфлікти, як прояв соціальних відносин	1
4.	Сучасні етнічні процеси: інтеграція, консолідація, асиміляція, агрегація	1
5.	Особистість сучасного керівника. Риси лідера.	1
6.	Громадянське суспільство: сутність, ідеї та перспективи його формування в Україні	1
7.	Девіація та її причини.	1
8.	Причини сімейних конфліктів, як предмет соціологічних досліджень	2
9.	Соціологія освіти: об'єкт, предмет, соціальні функції	1
10.	Методологічні основи передбачення майбутнього.	2
	Разом	13

9. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачені

10. Методи навчання

I. По джерелу знань:

- 1.1. Словесні – лекція;
- 1.2. Діалогічні (бесіда, диспут, семінар);
- 1.3. Практичні (вправи, практичні завдання);

II. По пізнавальній діяльності:

- 2.1. Репродуктивний (відтворювальний) – розв’язання задач;
- 2.2. Частково-пошуковий (самостійна робота),
- 2.3. Евристичний (проблемно-розвиваючий) – евристична бесіда, евристичне фронтальне опитування;
- 2.4. Метод проблемного викладання;

III. Методи по логіці навчання:

- 1.1. Індуктивний – від часткового до загального;
- 1.2. Дедуктивний – від загального до часткового;
- 1.3. Синтез;
- 1.4. Аналіз;
- 1.5. Порівняння.

IV. Методи колективної розумової діяльності:

- 4.1. Пізнавальна суперечка;
- 4.2. Навчальні дискусії;
- 4.3. Метод „мозкового штурму”;

V. Імітаційні методи навчання (ділова гра).

11. Методи контролю

Види контролю	Застосування
Поточний контроль	Атестація, проведення семінарських занять, усний контроль знань, тематичний контроль знань, контроль виконання самостійної роботи студентів
Підсумковий контроль	Семестровий контроль (залік)

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка	Знання та вміння
«Відмінно»	Оцінка " Відмінно " ставиться у випадках , коли студент має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення, висновки, наводить практичні приклади.
«Добре»	Оцінка " Добре " ставиться , якщо студент повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення і висновки але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу, або допускається незначних помилок у формуванні термінів, категорій, невеликих арифметичних помилок у розрахунках.
«Задовільно»	Оцінка " Задовільно " ставиться у випадках, коли студент засвоїв матеріал не в повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлене теоретичне запитання, допустився помилок у розрахунках.
«Незадовільно»	Оцінка " Незадовільно " ставиться студентові який не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні запитання , не вміє або неправильно виконує розрахунки при розв'язуванні практичних завдань.

13. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з предмету «Соціологія»;
2. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів з предмету «Соціологія»;
3. Методичні матеріали до поточного і підсумкового контролю:
  - завдання до проведення тематичного контролю знань;
  - плани семінарських занять;
  - завдання до проведення семестрової контрольної роботи;
  - питання до заліку;

14. Рекомендована література

Базова

1. Лукашевич М. П., Туленков М.В. Соціологія. Загальний курс: Підручник. = К.: Каравела, 2014. = 408 с.
2. Соціологія за ред. В.Т. Городяненка. – К., «Академія», 2008

Допоміжна

1. Перегуда Є. В. Соціологія: навчальний посібник. = К.: КНУБА, 2012. = 140с.
2. І. З. Танчин, Соціологія. Навч. Посібник. – К., Знання, 2008
3. Соціологія словник-довідник. – К., Каравелла, 2007
4. В.М. Огаренка, Соціологія малих груп. – К., ЦНЛ, 2005

15. Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Сумський державний університет <http://sumdu.edu.ua/ukr/>
3. Індустріально-педагогічний технікум Конотопського інституту <http://kipt.sumdu.edu.ua/>